

Fjölmenningarstefna Núps

Ingangur

Leikskólinn Núpur starfar samkvæmt lögum og aðalnámskrá leikskóla sem gerir ráð fyrir að leikskólinn sé fyrir öll börn, óháð andlegu og líkamlegu atgervi, menningu eða trú.

Í skólanámskrá Núps segir:

Leikskólar Kópavogs framfylgja stefnu Kópavogsbæjar um barnvænt samfélag og Heimsmarkmið sameinuðu þjóðanna.

Í barnasáttmála sameinuðu þjóðanna segir:

Það eru alltaf mikil tímamót að hefja leikskólagöngu. En þegar fjölskyldur eru auk þess að læra að fóta sig í ókunnugu málumhverfi er sérstaklega mikilvægt að vanda til verka. Þessari fjölmenningarstefnu er ætlað að skýra verklag okkar í Núpi hvað þetta varðar.

Skilgreining hugtaka

Innflytjendur/börn innflytjenda

Þegar talað er um innflytjendur er átt við fólk sem flutt hefur til Íslands og dvelur á landinu tímabundið eða til frambúðar. Börn innflytjenda eru ýmist fædd erlendis eða hér á landi.

Tvítyngi/fjöiltyngi

Tvítyngdur einstaklingur talar tvö tungumál og fjöiltyngdur er sá sem talar þrjú eða fleiri tungumál.

Móðurmál

Móðurmál er það/þau tungumál sem talað/töluð eru af þeirri fjölskyldu sem barn elst upp hjá. Barn getur átt fleiri en eitt móðurmál.

Viðbótarmál

Viðbótarmál kallast það/þau tungumál sem barn lærir næst á eftir móðurmáli. Á Íslandi er íslenska annað/þriðja tungumál barna af erlendum uppruna.

Kennari

Þegar talað er um kennara í stefnu þessari gildir einu hvort um er að ræða leikskólakennara, annað uppeldismenntað fólk eða leiðbeinendur. Þar sem allir starfsmenn leikskólans koma að uppeldi og kennslu barnanna og foreldrasamvinnu, er eitt hugtak notað yfir allan hópinn.

Fjölmenningarlegt samfélag í leikskóla

Þegar talað er um fjölmenningarlegt samfélag í þessari stefnu er átt við samfélag þar sem eiga sér stað virk samskipti milli innflytjenda og innfæddra Íslendinga í leikskólunum. Í fjölmenningarlegu samfélagi leika og starfa mismunandi einstaklingar saman ekki einungis hlið við hlið. Þeir standa jafnfætis, bera gagnkvæma virðingu

hver fyrir öðrum og vinna saman að uppbyggingu hins fjölmenningslega samfélags leikskólans.

Móttökuáætlun

Huga þarf sérstaklega að aðlögun barna af erlendum uppruna.

Móttökuvíðtal

Allir foreldrar fá móttökuvíðtal með deildarstjóra og leikskólastjóra áður en leikskólaganga hefst. Gera þarf ráð fyrir að móttökuvíðtal við foreldra af erlendum uppruna taki lengri tíma en önnur. Í fyrsta víðtali upplýsa starfsmenn foreldra af erlendum uppruna um lög og reglur sem gilda um réttindi barna og foreldra í íslensku samfélagi, veita greinargóðar upplýsingar um eðli og tilgang leikskólastarfsins og kynna þá uppeldisstefnu sem leikskólinn vinnur eftir.

Túlkar

Leikskólanum ber að bjóða foreldrum af erlendum uppruna upp á túlkabjónustu í móttökuvíðtölum, foreldravíðtölum, á teymisfundum og þess háttar. Starfsfólk leikskólans sér um að pantarúlka en þó ávalt í samráði við foreldra.

Aðlögun

Það er erfið reynsla að byrja í leikskóla þar sem talað er annað tungumál en börnin þekkja og umhverfið e.t.v. framandi. Mikilvægt er að hafa í huga að aðlögun barns í leikskóla getur verið mikið álag fyrir foreldra, kennara og önnur börn í leikskólanum. Gera þarf ráð fyrir lengri aðlögunartíma fyrir þau börn sem ekki skilja íslensku og tryggja þeim móttöku og stuðning við hæfi.

Upplýsingagjöf

Upplýsingar um starfsemi leikskóla eru til á ýmsum tungumálum. Leikskólar skulu leggja áherslu á að veita sem jafnast aðgengi að allri þjónustu og stuðningi með því að láta þýða skilaboð og aðrar upplýsingar til foreldra.

Kappkosta skal að koma daglegum upplýsingum um starfsemi leikskólans og líðan barna á framfæri við foreldra eins vel og kostur er.

Menningarleg fjölbreytni – Viðhorf starfsfólks

Í Núpi viljum við að leikskólastarfið endurspegli fjölbreytileika samfélagsins og virði þá fjölbreytni sem í nemenda- og foreldrahópnum er. Í samfélagi mismunandi menningarhópa er mikilvægt að allir beri gagnkvæma virðingu hver fyrir öðrum og vinni saman að uppbyggingu fjölmenningslegs samfélags. Mikilvægt er að starfsmenn leggi sig fram við að kynnast menningarlegum bakgrunni og heimamenningu allra barna og foreldra.

Í Núpi höfum við valið að fara þá leið að gefa hverju barni og fjölskyldu þess færri á að kynna sína heimamenningu fyrir deildinni einu sinni yfir árið. Tímasetningar kynninganna skulu miðast við þjóðhátíðardaga landanna. Framkvæmd kynningarinnar er mismunandi eftir aldri barnanna. Á öllum deildum eru þjóðfánar upprunalanda barnanna sýnilegir. Í Febrúar ár hvert vinnum við svo sérstaklega með fjölmenningu í skólanum allt skólstarfið litast af þemaverkefninu „Fjölmenningsfebrúar“

Viðhorf starfsfólks hefur mikið að segja þegar kemur að fjölmenningu. Samfélagsleg gildi og persónlueg sýn hvers og eins hafa áhrif á viðhorf okkar til innflytjenda. Mikilvægt er að horfast í augu við eigin fordóma og ögra viðhorfum sínum til þess að geta mætt öllum fjölskyldum með opnum hug og sýna umburðarlyndi og virðingu. Leita skal lausna og einblína á styrkleika barna og fjölskyldna í stað þess að vera sífellt að velta fyrir okkur hvað „vantar upp á“ (E. Deficiency model)

Íslenskukennsla

Leikskólaganga barna af erlendum uppruna leggur mikilvægan grunn að kunnáttu þeirra í íslensku og skilningi á íslensku samfélagi. Þar kynnast börnin íslensku tungumáli, íslensku samfélagi, siðum og venjum. Sá grunnur er grundvöllur þess að þau geti notið áframhaldandi skólagöngu og þess sem íslenskt samfélag hefur upp á að bjóða.

Þar sem tvítýngd börn á öllum skólastigum eiga oft í erfiðleikum við að standa jafnfætis íslenskum jafnöldrum sínum í námi, þarf að tryggja að íslenskukennsla sé strax í upphafi miðuð við þarfir þeirra. Kennsla annars tungumáls fer fram í leik og öllu almennu starfi leikskólans í gegnum samskipti milli barna og kennara og í barnahópnum. Börn á leikskólaaldri læra tungumál fyrst og fremst af raunverulegum aðstæðum sem þau eru þátttakendur í og þess vegna hafa allir starfsmenn leikskólans hlutverki að gegna í tungumálakennslunni.

Auk þess tungumálanáms sem fer fram í leik og starfi, þá eiga öll börn kost á sérstakri þjálfun ef nauðsyn ber til. Sérkennsla sér um auka málörvun í þeim tilfellum sem þurfa þykir

Til að ná þessum markmiðum er nauðsynlegt að starfsmenn öðlist ákveðna færni til að kenna íslensku sem annað tungumál og meta framfarir barnanna í íslensku.

Tvítýngi/fjöltýngi

Margar rannsóknir sýna fram á mikilvægi þess fyrir einstaklinginn að tala og skilja mál foreldra sinna og eiga sér sterkt móðurmál. Börn af erlendum uppruna sem hefja leikskólagöngu eiga mismunandi bakgrunn sem hefur áhrif á máltöku þeirra bæði í móðurmáli og íslensku. Börnin alast upp við eitt, tvö eða fleiri tungumál á heimili sínu og í sumum tilfellum er íslenska þar á meðal. Verkefni leikskólans er að kenna börnunum íslensku en auk þess að styrkja foreldra til að viðhalda móðurmálinu hjá þeim

Markmiðið er að börnin geti viðhaldið þeim tungumálum sem töluð eru af foreldrum en læri íslenskuna sem viðbótarmál. Leggja skal áherslu á mikilvægi móðurmálsins við foreldrana og hvetja þá til að viðhalda móðurmáli/-um barnsins, nýta sér móðurmálakennslu fyrir barnið og stuðla þannig að tvítýngi þess. Starfsmenn skulu hvetja foreldra til að tala móðurmálið við barnið sitt og skipuleggja sameiginleg verkefni sem stuðla að þjálfun móðurmálsins.

Í leikskólanum er reynt að gera móðurmál barnsins sýnilegt og heyranlegt með aðstoð foreldra og þeir hvattir til að kynna tungumál sitt fyrir börnum og kennurum í leikskólanum.